

ชื่อ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ
 วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชาการปกครอง
 ภาควิชาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 ปีการศึกษา 2551

ชื่อเรื่อง เศรษฐกิจการเมืองในกระบวนการผลิตเพลงลูกทุ่งไทย.

(THE POLITICAL ECONOMY OF THAI COUNTRY-MUSIC PRODUCTION)

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์เศรษฐกิจการเมืองในกระบวนการผลิตเพลงลูกทุ่งไทย ประเด็นหลักในการศึกษามีดังนี้คือ

ประการแรก ศึกษาว่าการผลิตเพลงลูกทุ่งไทยต้องอาศัยองค์ประกอบอะไรบ้างมีกรรมวิธีขั้นตอนการผลิตอย่างไรและใครคือผู้สร้างมูลค่า

ประการที่สอง ศึกษาว่าโครงสร้างความสัมพันธ์ของบุคคลฝ่ายต่างๆ ในกระบวนการผลิตเพลงลูกทุ่งไทยเป็นไปในลักษณะใด มีการจัดสรรอำนาจและผลประโยชน์กันอย่างไรก่อให้เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบขึ้นหรือไม่อย่างไรบ้าง

ประการสุดท้าย ศึกษาว่าภายใต้โครงสร้างความสัมพันธ์ทางการผลิตดังกล่าวนี้ได้ก่อให้เกิดความขัดแย้งอันนำไปสู่การต่อสู้ต่อรองเพื่อความอยู่รอดของแต่ละฝ่ายขึ้นหรือไม่อย่างไรบ้าง ตลอดจนศึกษาบทบาทรัฐและประชาชนผู้ฟังเพลงต่อการจัดการความขัดแย้ง การต่อสู้และความอยู่รอดดังกล่าวด้วย

ผลการศึกษาพบว่ากระบวนการผลิตเพลงลูกทุ่งไทยนั้นแบ่งออกเป็น 2 กระบวนการคือ กระบวนการผลิตสินค้าเพลง เช่น เทป ซีดี ฯลฯ กับกระบวนการแสดงสด ทั้งสองกระบวนการต้องอาศัยปัจจัยการผลิตหลายอย่าง โดยมีศิลปินเพลงเป็นผู้สร้างมูลค่าผ่านผลงานเพลง การเข้ามาของระบบทุนนิยมก่อให้เกิดโครงสร้างความสัมพันธ์ทางการผลิตที่เอื้อให้เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบขึ้นอย่างยิ่ง ศิลปินเพลงตกเป็นฝ่ายเสียเปรียบเนื่องจากขาดเงินทุนเพื่อเข้าถึงปัจจัยการผลิต เมื่อเข้าไม่ถึงหรือไม่มีปัจจัยการผลิตเป็นของตนเองศิลปินเพลงจึงจำเป็นต้องเข้าไปเป็น

ลูกจ้างผลิตเพลงให้กับนายทุน ความเสียเปรียบเกิดขึ้นทั้งในเรื่องอิสระในการทำงานและเรื่องผลประโยชน์ ภายใต้โครงสร้างเช่นนี้ก่อให้เกิดความขัดแย้งขึ้นบ่อยครั้ง ศิลปินเพลงได้พยายามต่อสู้ในหลายลักษณะ เช่น พุดผ่านสื่อ วิพากษ์ผ่านบทเพลง รวมตัวกันเป็นสมาคม เป็นต้น

ในการนี้มีการดึงอำนาจรัฐและฐานประชาชนมาเป็นแหล่งอ้างอิงเพื่อการต่อสู้นั้น แต่ด้วยอำนาจของฝ่ายทุนที่มากกว่าจึงเข้าถึงอำนาจรัฐและประชาชนได้มากกว่า ศิลปินเพลงถูกทุ้งบางส่วนสามารถต่อสู้และอยู่รอดในระดับหนึ่ง แต่ส่วนใหญ่ยังคงตกเป็นฝ่ายเสียเปรียบภายใต้โครงสร้างทางเศรษฐกิจการเมืองดังกล่าว

Abstract

This study is to analyze the processes of production of Thai Country-Music network by using Marxist Political Economy Framework as a guideline. The study comprises three themes: first, to study into the production process itself, second, to study the structure of relations of the processes, and third, to study conflicts and struggles in the above relations of production in order to access and benefits at the expenses of whom.

The finding of the study is that the production process was divided into two categories: music productions and music live performances. In both categories of Music-Artists; i.e., singers, composers, and musicians were important as well as immediate value-creators. Nowadays Country-Music Productions were almost subsumed or integrated by capitalist relations of production. This structure of relations advantaged capitalists, who owned or were in power to control means and conditions of music production and were capable of appropriating much benefit and social power from the Music-Artists as the real immediate value creators. And in such the relations of production there existed conflicts and struggles continuously. The Music-Artists had been struggling in various ways such as making criticism against capitalist music industries via mass media or attempting to gather into association, etc.
